

Joan Maimó i Vadell

**PREGÓ
DE
SETMANA
SANTA**

Felanitx, 1988

A la Companyia de Sant Agustí de Felanitx. Que el sant intercedi li doni coratge per seguir l'empresa i continui il·luminant-la!

Amb admiració i afecte

Joan Maimó

Joan Maimó i Vadell

pronuncià aquest Pregó

de Setmana Santa,

en el Convent de Sant Agustí

de Felanitx,

divendres dia 25 de Març de 1988.

Alabat sia Déu que em permet avui, en diada tan singular, ésser el pregoner de la Setmana Santa felanitxera, i precisament a dins aquest Convent de Sant Agustí. El cor em sangloteja de gratitud i de bells records. Nascut al carrer del Convent, d'infant hi vaig fer d'escolanet del cor. Era aquell temps del Custos i del capellà Moix, del capellà Ros i del capellà Soler, que fa anys, molts d'anys, que acabat el via-crucis celebraren la seva Pasqua.

I ara, que em trob entre vosaltres com a missatger i que he rememorat els anys de ma infantesa, voldria ésser portador d'una alenada fresca, d'un perfum, d'un càntic sense paraules ni judicis, que fos tot cor, que fos tot equilibri i que fes sacsejar el vostre esperit.

Quin misteri i quin encís entranya la Setmana Santa felanitxera! Aquesta setmana compresa entre el Diumenge dels Rams i el de Resurrecció i que litúrgicament reb el nom de Setmana Major i el seus dies, dies de la Gran Setmana.

Però els cristians, que saben donar a ses coses un valor d'elevada espiritualitat i d'equilibrat realisme en consonància amb ses racials creències, fa temps que l'anomenen Setmana Santa.

Gran i Santa és aquesta setmana durant el transcurs de la qual Felanitx, seguint les petjades del Mestre, rememora la tragèdia del Gòlgota amb una força corprenedora. Les seves manifestacions religioses i de pietat, de culte i de litúrgia, de sentiments íntims i diversos d'aquests dies tan assenyals, més que pel seu caràcter atractiu subresurten com a feel exponent d'una vida pietosa alimentada per la fe i la caritat i és que Felanitx té el convenciment de que la Creu duu a la Glòria, de que la Setmana Santa condueix, pel camí de la llum, a la Pasqua.

No cal oblidar que la Passió i Mort de Crist és el drama més sublim i l'exemple més arrodonit que s'ha entreobert als ulls dels homes. No es podria comprendre la Setmana Santa sense la Pasqua. Jesús passà del dolor i de la mort al triomf de la Resurrecció.

Ara que al bes de la rosada i entre els velluts dels blats els ametllers han desclòs la fulla i els cirerers, pruneres i presseguers, encesos de vermellor, estan a punt d'esclatar l'alleluia de la flor, rera l'hivern escapadís, la creació reneix de bell nou i comença la primavera florida i alegre, promesa certa d'uns fruits suculents i vitalitzadors. És quan a dins Felanitx, la nostra Felanitx, rumbosa i passionera s'hi sent amb més força la presència de Déu, és quan hi transpuen els perfums gojosos de Pasqua. I és que Felanitx, lloc de cellers i de molins manté dintre cada cor felanitxer el Nou Sagrament com a centre d'harmonia.

Felanitx heràldicament té per blasó l'Eucaristia i l'Eucaristia és, singularment, el memorial de la Passió i mort en Creu del Crist.

«L'Escut d'Amor duu per senyera»
«que és font de vida». (1)
«L'Hòstia que el Calze corona
del nostre escut sublimat,
dalt la Parròquia a qui dóna
celeste sublimitat». (2)

No és estrany doncs, que Felanitx consagràs el Puig més alt i més bell de l'encontrada a Sant Salvador i a la seva Mare que no s'ha cansat mai de vessar les seves benediccions maternals damunt nosaltres, i no és estrany que com acte de fe, d'esperança i de caritat plantàs la gran Creu del Picot que cada dia el sol naixent perfila.

Felanitx, recolzada al seu Calvari, des de temps enrera té la seva particular Setmana Santa i la commemora solemnement amb unes estacions i unes fites ben nostrades.

Durant tota una setmana, la Passió de Crist i la seva gloriosa Resurrecció il·luminaran les cases i els cors felanitxers. La llum jubilosa d'aquests dies s'espargarà per tota la plana i per tot el poble. Els homes, els camps i els arbres prendran un aspecte rialler.

DIUMENGE DELS RAMS

Diumenge que vé, mentre a dins les esglésies hi seran enlairats els ramells fets de les tanyades tendres d'olivera, les palmes, blanques i tremoloses, hi vinclaran la seva gràcia. Pau i victòria, gaubança i desolació a la vegada.

El dematí un batir d'ales i de mans, un esclat

(1) Antoni Vaquer i Obrador.

(2) Bartomeu Barceló i Tortella.

d'Hosannes al Rei Pacífic que vindrà en nom del Senyor.

Oh les palmes vincladisses
que diumenge en el Convent
semblaran, tremoladisses
brolladors ferits pel vent!

Aquestes palmes i aquestes brostes cendroses no sentiran fretura dels fassers i oliveres d'on foren esgallades, ni tampoc, unes i altres podran enyorar l'alegre piuladissa dels aucells que a cada trenc d'alba les desvetlaven. Prou contentes estaran d'haver estat tallades per honorar i victorejar el Messies.

Aquestes aclamacions, aquests víctors i aplaudiments tindran poca durada. A la processó triomfal seguirà el cant de la Passió segons Sant Mateu. I, a l'horabaixa, el Via Crucis.

Felanitx guarda un trist record del Dia dels Rams. El Via Crucis d'ara fa cent-quaranta-quatre anys fou vertaderament tràgic. Un milà immens, molt més gran que el que penjava de la copinya d'aquest presbiteri, s'estengué per damunt de tot el poble. Un renou espantós i un crit d'esglai se sentí des de molt enfora. El mur de contenció de la Parròquia, la timba, havia caigut i com una exhalació quedaren soterrades quatre-centes-catorze víctimes.

«...Un dia
la mort tos fills te prenia
i amb ells, les ales del cor;
caient la vella murada,
com en l'arena daurada
s'estén bramulant l'onada
ses vides trencava en flor». (3)

(3) Llorenç Riber.

Particularment en serv un altre record que d'alguna manera marcà la meua vida. Per commemorar el centenari, molt jove encara, vaig esculpir d'una gran pedra extreta a S'Horta de Felanitx, l'Àngel que al nostre cementiri guarda, entre quatre xiprers, les despulles de tants de màrtirs que ens precediren amb el signe de la fe i que entraren triomfants a la seva Jerusalem definitiva.

DIJOURS SANT

La saba de primavera que brotona amb florescència de fecunditat, la blancor de la lluna de Nissan, el brull, els lliris i els clavells de la Casa Santa, els perfums d'encens, de cera i de flors, tot conjuminarà amb la puríssima blancor eucarística. A la nit del Dijous Sant es repetirà aquell moment de la història del món i de la fe en que el Verb, trossejant un pa, segellarà la nova aliança del Creador amb la seva criatura.

Oh germanor de pau del Dijous Sant!
El Llor, corprès i pressentit martiri
tot generós del calze ens va vessant
llavors empurpurades de deliri.

Jesús serà amb nosaltres per a sempre. Serem elegits per Ell i convidats a la seva taula on el seu amor s'ens mostrarà com una entrega sens límits de generositat.

Esclat d'amor! El Sol de Meravella
anit es cor-parteix en mil bocins,
rutila cada tros com una estrella
i el Ver Amor flameja al seu dedins.

Després, amb un crepitant llagrimaig de cera, hi haurà l'acompanyament del Sant Crist de la Sang i

amb un silenci inquietant desfilaran els passos i els centurions, els penitents i els encapironats, les cornetes i els tambors.

Aquesta processó, solemne i trista, ressempbrarà l'amor i la fe pels carrers de Felanitx.

DIVENDRES SANT

Silenci i recolliment, dol i penitència. Vol àgil i a ras de terra d'oronelles i falzies. Les violetes, humides de rou, es baden al Sol de Passió i els violers s'encenen a cada finestrella unguent la terra de llur perfum suau.

Damunt el replà, davant la façana de la Parròquia, la monumental custòdia felanitxera, daurada pel sol colgant, hi serà plantat l'arbre de la Creu.

«Al salze hi han penjat la dolça Lira,
i no caurà: la serven quatre claus!;
i malgrat l'odi dels celatges blaus,
per les set cordes tendrament sospira...

Nuesa en rama, en un taulell de fira
es juguen vostra túnica en els daus,
però Vós rajau crisma per cinc traus
i us abranda l'amor, com una pira!

Lira casta, Harmonia del dolor,
harmonitzau la meva passió
i, en el cós de les íntimes derrotes,
feis poncellar tantes d'amors ignotes
per el meu pit, puix té vostra cançó
per pentagrama, neu, clavells per notes». (4)

Del Salze de l'Amor i de la Vida, floriran quatre clavells de sang per oferir-nos, generosos, la seva dolçor i del trau del seu costat esquerre s'esflorarà

(4) Llorenç Moyà.

la grana d'un roser i la seva flaire, que no s'esbrava, sescamparà per tota la terra perquè tots poguem gaudir-la eternament.

I el Déu-Home, ja en l'agonia i per lligar els seus dos grans amors terrenals, ens farà la sublim i amorosa deixa repetint aquelles meravelloses paraules: «Vet aquí la teva Mare».

I Ella maternalment i acatant els desigs del Fill, al Puig de Sant Salvador hi té per tots nosaltres la seva llar acollidora.

Durant sa lenta agonía i amb un sofriment dele-rós demanarà perdó pels qui no saben el que es fan, i Ell, el Fill de Déu, Ell que per la flor té la caritat del rou, Ell que dels moixells del cel fila brinets de pluja i fa rajar fontinyoles i fa córrer els rius, patirà a dalt de la Creu el martiri de la set. Li mancarà l'aigua dels nostres ulls plorosos i del nostre cor, per refrescar la flor dolorosa dels seus llavis secs.

Després, acostant-se l'hora suprema i doblegant el cap talment l'espiga madura, encomanarà l'esperit a les mans del Pare.

Tot ha finit! L'Espiga està segada
i han veremat també la Malvasia.
La sega i la varema amb sa besada
trameten vida eterna amb harmonia.

Ja consumada la seva missió i quan la llum de l'hora foscant es decanti sobre la Felanitx endolada i el cel comenci a florir estrelles com a contrapunt dels ciris processionals, amb una cerimònia solemne i corprenedora es reproduirà el Davallament.

Després vindrà la soledat. A la nit, la Creu, despullada i tota sola, romandrà dalt l'escalinata de

l'Església amb les dues escales recolzades a llurs braços i amb el blanc llençol que penjarà talment l'anagrama de la mort. Es farà la buidor i és perquè Ell, que tot ho ompl, serà portat amb la silenciosa processó del Sant Enterro al Convent de Sant Agustí on serà sepultat en espera de sa gloriosa resurrecció.

DISSABTE SANT

El sendemà dissabte, si bé serà un dia alitúrgic, l'Església no se separarà del sepulcre del Senyor. Dissabte serà un dia de meditació i a la vetla solemne és quan començarà el goig de Pasqua. Hi haurà la benedicció del foc i serà encès el ciri pasqual segellat amb cinc grums d'encens i que l'Àngel Panada, tindrà enlairat amb sorprenent magnificència, com si volgués fer ressorgir la llum de Déu.

PASQUA DE RESURRECCIÓ

La Pasqua serà el pas d'una vida renovada a un camí d'esperança, de coratge i de festa. Foragitant l'hivern —que romandrà enrera amb els dies luctuosos de la Passió— obrirà les portes a la primavera per omplir els cors d'alegria i ens convidarà a alçar els ulls vers els bens de l'esperit. El Salze de l'Amor —l'arbre del martiri— de bell nou treurà florida. Serà un esclat de lliris en blancor d'hòstia.

El camp ha fet la florida
i el cor batega més fort
passat l'horror de la mort
reneix pertot nova vida.

Reneix per tots l'esperança
encesa d'un raig de sol,
l'amor glaçat té el consol
d'una fe que mai no cansa.

Per damunt de la morada delicadesa de les vio-

letes i violers de la Setmana Santa hi senyorejarà la nota blanca de la Resurrecció.

Repic de Pasqua! Sangloteig del cor!
El blanc d'Anyell Pasqual arreu curulla
amb tremolors de rou a cada fulla
i amb plenitud de pau a cada flor.

Quan l'espínós garanyoner s'enlaire
i brufa de blancor els seus mantells
bateguen de gerdor els brots novells
i el camp somriu amorosint la flaire.

El pesolar, que esclata de flonjor,
els lliris d'aigua, la margalidera,
el cirerer florit i la prunera
borbollen d'alegria i de blancor.

L'arritja, fins i tot, que el blanc li manca
allisa sa asprivesa amb borrallons
que amb corredisses, bels i saltirons
li enganxen els anyells per fer-la blanca

I en el moment sublim de joia i pau
quan fan el bell encontre Fill i Mare
esfullen colomets a l'alba clara
blanquíssims alheluies pel cel blau.

Arribarà el diumenge i serà la Pasqua a Felanitx
i quan el dematí la llum germinadora i mística des-
plegui el seu ventall, amb un repicateig de campanes
tocant a glòria i amb una xiuladissa i tronada de
coets, l'alegria i l'expectació ompliran a vessar la
plaça de la Font de Santa Margalida.

Maria, plena d'esperança i el seu Fill ressusci-
tat, tot ple de glòria, tendran la seva entendridora en-
contrada i quan la Mare, braços oberts i sorpresa
d'alegria, li farà tres reverències tots els coloms fe-
lanitxers, en blanca escampadissa, les serviran de
dosser.

Tot s'ungirà de la suau flairança
que vessa a doll del gerricó trencat,
el dol es tornarà viva alegrança
i l'Assutzena, blanca d'esperança,
es vinclarà a l'Amor Ressuscitat.

Aquesta flairança, aquest venturós perfum de l'estrenada primavera és el perfum de Pasqua. El Crist, Ressuscitat i florit de nova vida i nova llum, tornarà aparèixer gloriós per sobre els camps en flor.

Al·leluia! Al·leluia! Al·leluia! Aquesta serà la festa del Senyor! La festa de la llibertat i de la justícia, fonaments indispensables de la autèntica Pau.

Que el Crist Ressuscitat i la seva Mare, la benvolguda Reina de Sant Salvador, facin que l'esclat d'alegria d'aquestes al·leluies pasquals es mantenguin vius dins els cors de tots els felanitxers!

Així sia.

Publicacions de la Cofraria de Sant Agustí

- Bernat Vidal i Tomàs*, Pregó de Setmana Santa, 1958.
- Josep M.ª Llompart de la Penya*, Pregó de Setmana Santa, 1959.
- Jaume Oliver Oliver*, Pregó de Setmana Santa, 1960.
- Guillem Colom i Ferrà*, Pregó de Setmana Santa, 1961.
- Pere Xamena Fiol*, Pregó de Setmana Santa, 1962.
- Miquel Pons i Bonet*, Pregó de Setmana Santa, 1963.
- Germà Coll i Mesquida*, Pregó de Setmana Santa, 1964.
- Jaume Vidal Alcover*, Pregó de Setmana Santa, 1965.
- Miquel Bota Totxo*, Pregó de Setmana Santa 1966.
- Bartomeu Bennàsser Cifre*, Pregó de Setmana Santa, 1967.
- Josep Melià Pericàs*, Pregó de Setmana Santa 1968.
- Antoni Oliver Monserrat*, Pregó de Setmana Santa, 1969.
- Robert Pring-Mill*, Pregó de Setmana Santa, 1970.
- Bru Morey Fiol*, Pregó de Setmana Santa, 1971.
- Pere Estelrich Juan*, Pregó de Setmana Santa, 1972.
- Gabriel Janer Manila*, Pregó de Setmana Santa, 1973.
- Bartomeu Bennàsser Vicens*, Pregó de Setmana Santa. 1974.
- Joan Vidal Perelló*, Pregó de Setmana Santa, 1975.
- Teodor Úbeda Gramage*, Pregó de Setmana Santa, 1976.
- Jeroni Juan Tous*, Pregó de Setmana Santa, 1977.
- Antoni Obrador Adrover*, Pregó de Setmana Santa. 1978.
- Francesc Riera Montserrat*, Pregó de Setmana Santa, 1979.
- Pere Antoni Massutí Oliver*. Pregó de Setmana Santa, 1980.
- Gabriel Rebassa i Bisquerra*, Pregó de Setmana Santa 1981.
- Rafel Mateu Rosselló i Adrover*, Pregó de Setmana Santa 1982.
- Bartomeu Torres i Gost*, Pregó de Setmana Santa 1983.
- Jaume Estelrich Juan*, Pregó de Setmana Santa 1984.
- Teodor Suau Puig*, Pregó de Setmana Santa 1985
- Manuel Bauçà Ochoavía*, Pregó de Setmana Santa 1986.
- Maria Eulalia Coll i Mesquida*, Pregó de Setmana Santa 1987.

